

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je v Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 kron. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krona temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Novo zgodovinsko vprašanje.

Graška „Tagespost“ in vse nemško časopisje, kakor tudi njih verni čitatelji, kateri za čašo piva modrujejo in preurejajo svet, pretresajo že dlje časa vprašanje: So li Slovani sposobni za višjo kulturo? Ali imajo Slovani v sebi dovolj moči in energije vstvariti si svoje države? Obe te vprašanji zanimalje enoglasno ter povdarjajo še po vrhu, da je vse, kar je na Slovanih dobrega, germanska, posebno nemška zasluga. Tako je n. pr. po njih mnenju češka delavnost in sposobnost na gospodarskem polju posledica nemške primese v češki krvi! Kar je bilo od starodavnih časov dobrega na Ruskem, je vse plod nemških mož, nemške kulture, katera je imela svojo glavno zalogo za Rusijo v pribaltiških provincah. Kakor so začeli te poruševati, je vsega dobrega na Ruskem konec, za vse večne čase konec! Na slovanskem jugu ni toliko nemške krvi in zato niso ta slovanska plemena sploh za nič: niso bila v preteklosti za nič, niso v sedanjosti za nič in nimajo tudi nikake prihodnosti, če si je Nemci popolnoma ne podvržejo in ne zavladajo nad njimi, kakor nad svojimi hlapeci.

To je na kratko vsebina onih resnih in manj resnih člankov, vseh pogovorov po gostilnah in kavarnah, društvih in klubih. To trdno zavest svoje nadvrednosti ima vsak nemški filister, pa tudi vsak politik in novinar in v zadnje čase se širi tudi med „znanstveniki“ teorija, da stoje Nemci med vsemi narodi na najvišji stopinji vrednosti, do katere se ne bo mogel

nikdar povspeti, ne Roman, ne Slovan. O drugih narodih seveda še govora ni. Te svoje nauke opirajo na čisto novo teorijo o človeških rasah ter jo utemeljujejo z nasilnim razlaganjem zgodovine, katero prikrajajo nalašč za svoje namene. Vsled tega je nemška samozavest tako poskočila, da je kar naravnost smešno. Nas imenujejo n. pr. „Avarenstämmlinge“. Seveda ne vedo pač, da so jim do te sočne psovke pripomogla raziskavanja češkega učenjaka dr. Peiskerja, o katerih so pač komaj slišali, saj jim je dovolj, da imajo psovko in da jo rabijo.

Toda počasi gospoda! Recimo, da je ta teorija resnična in da je v naši krvi še nekaj avarske primese, katera nam je pokvarila značaj ter nas storila nesposobne za višjo kulturo, mislite li, da se ta azijski gnoj tako lahko iztrebi iz krvi in značaja, kakor si vi to predstavljate? Po vašem mnenju je namreč dovolj, da kdo vstane in izjavi: „Jaz N. Lešnik se od zdaj za naprej pišem N. Löschnigg in sem Nemeč“ ter da se na ta preprost način prelevi iz zaničevanja vrednega avaroviča v nemškega nadčloveka. Tako lahko to ne gre, saj veste, da eden vaših pravi: „In der Rasse liegt Schweinerei“... raso pa tvori kri in kost, ne pa pravopis in jezik. Zapomnite si to, gospodje, in bodite v bodoče v svojem in v svojega ugleda interesu zelo, zelo štedljivi s to psovko, ker taki Löschniggi so v vaših vrstah v večini!

Toda to le mimogrede.

Kar se tiče vaše trditve, da ste samo vi sposobni vstvariti si svojo samoraslo kulturo in svoje narodne države — in da se mi nikdar ne bomo

mogli tako visoko povspeti, to gospoda, ne odgovarja resnici.

Mi smo imeli v preteklosti svoje neodvisne države, kakor ste jih imeli vi. Naša domovina je bila pa najdlje na vzhodu Evrope; mi smo bili izpostavljeni navalom vseh možnih azijskih hord, od Hunov in Avarov, do Madžarov, Turkov in Tartarov. S temi smo se borili stoletja in stoletja. In ker naše dežele niso bile tako gorate kakor vaše, in so nam dajale le malo ali nič naravnih branikov, je bil naš boj proti Azijatam tembolj težaven in obupen, ker so vrhu vsega ti bili izvestni jahači in bolj oboroženi nego mi, zato in ker jih je bilo več nego nas, so paš končno premagali, podvrgli so naše države ter ustavili razvoj naše

Ti boji so trajali stoletja; vi ste se ta čas mirno razvijali dalje na političnem, gospodarskem in kulturnem polju. Da pa ste se mogli vi mirno razvijati, borili smo se mi in zastajali smo mi. To pa nam dajete sedaj v zahvalo.

No končno smo se Azijatov otesli, le Turki nas še tlačijo, a tudi teh bi se kmalo rešili, da nam baš vi, Nemci, ne bi branili. Vaš nemški cesar Viljem II. je najintimnejši prijatelj turškega sultana ter si z vsemi sredstvi prizadeva postati pokrovitelj in zaščitnik vseh Mohamedancev proti nam Slovanom — in pa proti vašim bratom Angležem. Jeli ta zveza s Turki in Semiti, za katero se tako nerodno in vsiljivo pehate, dostojna najplemenitejše človeške krvi, ki se po vašem mnenju pretaka po vaših žilah in vaše tako nedosežne kulture, o tem smo seveda, različnega mnenja. Pa ne samo

to, vi plemenski in kulturni aristokrati podpirate vsakega, ki se bori proti nam in stojite za vsem, kar ovira naš razvoj na Balkanu in če ne moremo vaših mogočnih intrig tako hitro premagati, kakor bi želeli in bi bilo za nas dobro, pa nas zmerjate, da smo kulturi sosednih narodov nevarni in da nimamo smisla ne za politično ne za gospodarsko in kulturno neodvisnost. Za vse to imamo smisel, da pa nismo tako dolgo prišli do pravega spoznanja, zato so skrbeli poprej Turki — sedaj pa vi, njih zaščitniki in zaveznički — in pa narodni bastardi — Novogrki. — Toda ne bojte se, tudi tega bo konec in če vi ne več, vaši sinovi bodo videli, da si znajo tudi Jugoslovani snovati države, v katerih bode vaš političen in gospodarski vpliv le tolikošen, kakor bo Jugoslovanom ljubo in ne kakor bi si vi želeli. Upajmo, da ta doba ni več tako daleč in da bode te še vi sami imeli priliko, korigirati svoje nazore.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

— **Volilna reforma.** Odsek je začel danes svoja posvetovanja. Do sedaj je gotovo, da predlog za pluralni sistem volilne pravice ne zadobi večine v odseku; kakor vse kaže, bo pa debata o volilnem sistemu zelo dolga. — Nemci stoje trdno na tem, da se postavno določi, da bode treba dvetretjinske večine v državnem zboru za premenitev sedaj določenih volilnih okrajev. Če Nemci ne odmaknejo od te v resnici pretirane, krivične in kratkovidno-sebične zahteve, ta načrt pač ne postane postava, ker

LISTEK.

V Nemčiji.

(Potopisne in narodno-gospodarske črtice.)
Vlado Pušenjak.

Uvod.

Pri nas v Avstriji se veliko premalo stori za povzdigo kmetijstva, zato ni čuda, da nas že skoraj sleherna evropska država v tem nadkriljuje. Za zboljšanje gospodarskih razmer pa ne zadostuje vedno jadikovanje o obupnem položaju, ne zadostuje up in nada v bodočnost, ne pričakovanje gospodarskega dela od strani države, ampak edino zaupanje v lastno delo na podlagi združenja. Samopomoč in tesno združenje so ona sredstva, katera so sposobna spremeniti ves sedanjí gospodarski položaj in ustvariti neodvisen, gmotno dobro stoječ, stanovsko zaveden in naven kmetski stan.

Vesel pojav je, da se v zadnjem času krepko deluje na podlagi samopomoči, da so se osobito v nekaterih

avstrijskih deželah, kakor na Češkem, Moravskem, Nižje Avstrijskem ustvarile močne gospodarske organizacije, katerih namen je ne le v stiski dajati potrebni kredit in navajati k varčnosti, ampak osobito skrbeti za cenen nakup kmetijskih potrebščin in ugodno prodajo kmetijskih pridelkov ter navajati k umnemu kmetijstvu.

Žalibog se pri nas Slovencih zanemarja gospodarsko delo. Denarnih zadrug imamo sicer precej, a potrebovali bi jih še v mnogih krajih, imamo pa prav malo dobro delujočih nakupovalnih in prodajalnih zadrug, mlekarn, vinarskih in sadjarskih zadrug itd. Bilo bi potrebno misliti tudi na ustanovitev lesne in hmeljarske zadruge itd.

Kar se tiče zadružništva, je Nemčija lahko v vzgled vsem drugim državam. V Nemčiji obstoji nad 20.000 zadrug, Nemčija je pa tudi ustanovila edino strokovno šolo za zadružništvo na svetu in sicer v Darmstadtu. Zato se mora vsak, ki hoče proučiti res vzorno zadružništvo, podati v Nemčijo.

Ker je moj namen se popolnoma posvetiti gospodarskemu delu, vzlasti združnemu delu, sem prišel sem, kjer se hočem teoretično in praktično izvežbati v vseh združnih strokah. V teh črticah hočem podati kratek opis krajev, v katerih bom bival, orisati hočem gospodarske odnose in delovanje ter naravnost neverjetno lepe uspehe vstajnega in razumnega združnega dela. Namen teh črtic je opozoriti meročajne kroge na potrebo gospodarskega dela pri nas Slovencih, ker ima naš narod le tedaj upanje si priboriti vse svoje pravice in zavzeti isto mesto v državi, kakor drugi narodi, če bode gospodarski trden.

I. Od Dunaja v Norimberk.

Na dunajskem zahodnem kolodvoru sem nastopil svoje poučno potovanje. Pri postaji Pressbaum se začne ozemlje kmetijskih zadrug; skoro v vsaki občini, skozi katero se peljemo, obstoji kaka zadruga. Skrbno obdelana polja in travniki, krasni nasadi sadnih dreves, snažna in zdravstvenim zahtevam odgovarjajoča poslopja pričajo o uspehih

in blagostanju, katero je povzročilo združno delo. Na desni in levi strani železnice se vrste vile, letovišča bogatih Dunajčanov.

Na Gornje Avstrijskem vzbujajo pozornost poslopja ne le majhnih, ampak tudi zelo velikih kmetij, ki imajo podobo kvadrata; eno stran tvori hiša, drugo hlevi, tretjo škedenj, četrto pa razne shrambe. Vsa ta poslopja so skupaj zidana in na sredini se nahaja dvorišče, ki ima tudi podobo kvadrata.

Znamenito je mesto Schärding ne le po starinskem značaju hiš, ampak zlasti radi tega, ker se tam nahaja edino, lahko bi rekel, ljudsko vseučilišče za kmete v Avstriji. Za napredek kmečkega stanu navdušen veleposestnik je postavil posebno poslopje, kjer se redno vrše predavanja iz raznih gospodarskih strok za kmete. Predava on in njegovi gospodarski uradniki popolnoma brezplačno. Boriti se je moral v začetku z velikimi ovirami, ker ni imel poslušalcev. Rabil je razna sredstva, tako n. pr. je zapovedal vsem svojim delavcem in dninarjem, da so se morali

bodo Slovani bržkone glasovali proti tej zahtevi. — Konec koncev bo pa ta, da bo vlada gospode poslala domov in da bode, ne da bi parlament vprašala, oktroirala novo volilno postavo, kakeršno bo sama hotela in ne kakeršno bi si sedaj gospodje želeli. To bode hud udarec za parlamentarizem, zakrivila ga bode pa le nemška trmoglavost, ali bolje rečeno sovraštvo nemških meščanskih strank proti vsaki demokratizaciji parlamenta. Drugače se njihovo postopanje ne da označiti.

Vnanje države.

— **Rusija.** Vlada je sklenila, da se proda 10 milijonov desetih državnih zemljišč kmetom po zmernih cenah. Finančni minister je izdelal načrt, po katerem bode kmetiška banka dajala kmetom potrebna posojila za nakup državnih zemljišč. — V Siedlcach so bili veliki nemiri. Ljudstvo je povstalo proti židom ter je počenjalo različna grozodejstva. Vojaštvo pa je z veliko energijo potlačilo ta „pogum“ in storilo konec moritvam in ropanju.

— **Srbija.** Srbska vlada je predložila avstrijskemu vnanjemu ministrstvu nove predloge o uravnavi carinskega konflikta med obema državama.

— **Italija.** Italijanski listi se bavijo s kombiniranimi manevri naše mornarice in naše vojske v Dalmaciji. Nekateri vidijo v tem izzivanje z avstrijske strani ter pozivljajo laško vlado, naj revidira zvezno pogodbo z Avstrijo in naj posebno pazi na to, da se primerno oboroži in si zavaruje svoje obrežje ob Adriji. Tudi izgrede na Reki in v Zadru izrabljajo listi v to, da hujskajo proti Avstriji in še posebno proti Slovanom.

Dopisi.

Volilni shod na Ponikvi.

Volilnega shoda, ki ga je sklical dež. in drž. poslanec, dvorni svetnik g. dr. M. Ploj, za nedeljo 2. avgusta popoldne na Ponikvo, vdeležilo se je pod Podgoršekovo lipo lepo število volilcev s ponkviške, sladkogorske, šentvidske, slivniške in šmarske občine. Domači župan g. Mlakar predstavi in pozdravi g. poslanca ter ga prosi, naj poroča o svojem delovanju v deželni in drž. zboru. Ta pravi najprej, da je vesel, da stoji na tleh, ki so rodila vemože Kocena in Slomška in na teh svetih tleh govoriti Slovincem, katere roti in prosi, naj bodo na svoj materni jezik tako ponosni, kakor je bil škof Slomšek, naj se istega, ne le doma, marveč v vseh uradih brez izjeme poslužujejo, pa tudi zahtevajo, da se jim v slovenskem jeziku odgovarja, njih izjave zapisuje, njih vloge rešuje. Veljavo

udeleževati predavanj, opozarjal ljudstvo na predavanja in dosegel je, da sedaj kmetje v velikem številu prihajajo k predavanjem. To nesebično, plemenito delo bi bilo zlasti pri nas Slovincih posnemanja vredno! V okraju Schärding se v obče veliko stori v gospodarskem oziru; izvrstno uspevajo štiri zadrugne mlekarne, izmed katerih ima najmanjša 400.000, največja nad 800.000 litrov mleka na leto na razpolago. V Schärdingu samem obstoji edina avstrijska centralna zadruga za razpečevanje surovega masla. Veleposestnik Wieneringer je zelo povzdignil perutninarstvo v okolici Schärdinga, ustanovil je zadrugno postajo za prodajo jajc, katera plačuje poprečno 5 h za vsako jajce, perutninarski zavod v Otterbachu in perutninarske postaje v okolici. Ob reki Inu pelje železnica v ozki dolini, na desni se nahajajo veliki granitni kamnolomi in naglo se bližamo državnim mejam.

(Dalje prihodnjice).

kmetskega stanu za državo in naš narod povdarjajoč, svari kmete pred zapeljivci in slepilci, ter je navdušnje za gospodarsko združenje, za veliko kmetsko stanovsko organizacijo. Slovenski kmet si ni še v svesti velike sile, ki spi v njegovih vrstah. K temu spoznavanju ga je treba zdramiti potom samopomoči, naobrazbe in zakonov. Kmetiška stanovska organizacija to je prava in izdatna samopomoč, katera edina vodi na višjo stopinjo morale in do materialnega blagostanja. To resnico moramo širiti med našim prebivalstvom ter jim klicati: „Kmetje podajte si roke in odprite svoje srce ljubezni do bližnika.“ Dosti jih je kmetov, ki že sedaj vedo ceniti naobrazbo. Skrbimo torej za dobro naobrazbo. Brez šol ni naobrazbe. Zato ni kmečki prijatelj, kdor dela proti šoli, kdor hoče pouk v ljudski šoli krčiti, kdor našo slovensko mladino sili v nemško ljudsko šolo. V ljudski šoli mora biti ves pouk v maternem jeziku; poučevanje nemščine v ljudski šoli je po navadi samo potrata časa in zapreka temeljitejši naobrazbi slovenske dece. Poslanec je za to, da se na ljudski šoli poučuje samo dopolne, počitnice naj ostanejo, kakor so. Zadnji dve leti ljudske šole naj se posvetijo kmetijskemu pouku. (Burno odobranje.) On je zato, da se zemljiški davek v celoti prepusti občinam, da bodo lažje zidale in vzdrževale potrebne šole in pokrivalo druge redne šolske potrebščine. Število razredov se mora pomnožiti in šolska poslopja povečati ali na novo sezidati. To zahteva duh časa od nas; vsako upiranje bi bilo nespametno. Treba je pa po ljudskošolski dobi za kmetsko mladino daljnega pouka v slovenskih kmetijskih šolah. Ta terjatev štajerskih Slovencev ne sme utihniti. Zakaj kar je še pred nekaj desetletji bilo v kmetijstvu prav in dobro, je danes zastarelo; ne samo z dlanjo, marveč z umom in dlanjo se mora tudi naš kmet vsakega dela lotiti; če se hoče vzdržati na rodni zemlji, mora biti usposobljen za skrajno konkurenco. V daljnem govoru je g. poslanec povedal, kaj se je storilo, odkar on naš okraj zastopa potom zakonodajstva kmetom v prid, kaj vlada še pripravlja in namerava in kaj bode on predlagal. G. poslanec se je nekoliko dotaknil tudi volilne reforme kakor tudi nam sovražnega in krivičnega postopanja nemškonacionalne večine štaj. dež. zbora ter potem svoje poročilo sklenil. Poročilo je bilo z vseobčim odobravanjem sprejeto.

Župan Mlakar pozove zborovalce, naj stavijo g. poslancu svoja vprašanja ter naj mu izrečejo svoje želje, dokler je v njih sredini.

Na to je kmet Vrečko vprašal, kaj je s slovensko-nemško gimnazijo v Celju, kaj z vsučiliščem v Ljubljani? Kaplan g. Jelšnik pa, kaj je s slovensko kmetijsko šolo pri Sv. Jurju? Župan Ferline opozarja poslanca na postopanje centralnega odbora štajerske kmet. družbe, ki slovenske podružnice odklanja, ter pozivlje deželne poslance naj po gotovem načrtu ustanovljajo kmetske podružnice povsod, kjer li morejo; če bi pa osredni odbor z mržnjo do vsega, kar je slovensko, teh podružnic ne hotel sprejeti, začrtana nam je jasno nadaljna pot, ki vodi do svoje od deželne neodvisne organizacije! Kaplan g. Jelšnik zahteva za slovenski Štajer še en slovenski mestni volilni okraj za drž. zbor; kmet Vrečko želi, da se dajejo podpore za nakupovanje umetnih gnojil za kmete in pa naj se v varstvo domačega kmetijstva uvede visoko colnino na inozemsko in tudi na ogrsko žito. Na to

so se izrekli volilci za popolno ločitev Avstrije od Ogrske. Enoglasno so se sprejele te-le resolucije:

Volilni shod na Ponikvi dne 2. avgusta 1906 1. odločno protestira proti nameščenju štajerskih slovenskih uradnikov deloma na Kranjskem deloma po nemškem ozemlju in proti imenovanju nemških uradnikov za naše sodnije in davkarije, ter zahteva, da se v prvi vrsti slovenskim uradnikom podeli službe med nami (Vrečko);

2. se zahvaljuje drž. in dež. poslancu g. dr. Ploju za njegovo doseženo delovanje v prid zgradbe rogaške železnice od štajerske meje do Kratine in ga prosi, da vse moči posveti tej nalogi; glasno pa protestira proti vsakemu zavlačevanju te za šmarski in rogaški okraj pereče gospodarske zadeve (Ferline);

3. pritrjuje vsem resolucijam zapupnega shoda v Mariboru dne 23. vel. srpana t. l. in odobrava, da so se za bodoči sedmi slovenski štajerski okraj za volitve v državni zbor združili okraji Šmarje, Kozje, Rogatec (Jelšnik-Ferline);

4. zahteva odločno, da se mora na bodoči slovenski deželni kmetijski šoli med glavne predmete uvrstiti vinarstvo in ogorčen ugovarja, da noče dež. odbor to prevažno panogo kmetijstva na tej šoli med učno snov uvrstiti (Ferline).

V sklepčnem govoru je župan Ferline g. poslanca zahvalil za njegovo poročilo, za ves trud v prid svojih volilcev in zbor je soglasno temu ne le pritrdil, marveč poslancu popolno zaupanje izrekel.

Od Sv. Duha na Ostrem vrhu. Na male gospojnice dan praznovali smo desetletnico naše posojilnice. Malokdo zna, ki se vozi po koroški železnici iz Maribora, da je dve uri od postaje Sv. Lovrenca najlepše slovensko razgledišče ob levem bregu Drave, da tu živimo lepo narodno življenje, dasi smo vklenjeni v graško deželno sodišče in v sekovsko škofijo. Velike zasluge za osamosvojitve slovenskega življa ima posojilnica, ki je bila doslej v graški deželni zvezi, letos pa je pristopila k Zadrugni Zvezi v Celju. Posojilnica, ki je v najlepšem redu je ves čas lepo poslovala, ima letos 235 zadrugnikov in lepo svoto vlog ter zdaten rezervni fond. Zato se je ob 10letnici praznoval pravi ljudski praznik. Po slovesnem cerkvenem opravi, pri katerem so grmeli topiči raz skalovite gore, vršil se je občni zbor posojilnice. V zbranih besedah razložil je vrli tajnik posojilnice g. nadučitelj Majcen gospodarsko stanje posojilnice, narisal desetletno zgodovino društva ter odstopil besedo g. dr. Rosinu iz Maribora, ki je spregovoril kot zastopnik „Zadrugne Zveze“ o razvoju zadrugništva in osobito o posojilnicah ter vzpodbujal na vkupno, složno gospodarsko delo.

Za tem vršila se je velika tombola v prid uboge šolske mladeži. Vmes je svirala godba slovenske skladbe, pevci pa so zapeli marsikatero pesem. Vse je krasilo pravo cesarsko vreme, vsled česar je došlo dokaj slovenskih turistov iz Maribora. Zastopana je bila čitalnica, športno društvo, društvo Maribor in podravska podružnica S. P. D. Tudi narodno radikalno dijaštvo je poslalo dva zastopnika. Slovenska akad. mladež narodne radikalne in katoliško narodne struje bi bila imela tukaj in ob tej priliki prekrasno nalogo v tistem delokrogu, o katerem se je na raznih shodih toliko govorilo, pa „beseda ni konj“, pravi ribniški pregovor.

Cirklje. Dne 8. t. m. je knez-škof Jeglič blagoslovil v Cirkljah, okraj Krški, novo farno cerkev.

Splošno veselje je vladalo v Cerkljah. Tega se je poslužil 45letni gostač Janez Judež, ki je celi popoldan popival in šele po noči zapustil pijan krčmo. Drugi dan zjutraj so našli Judeža zaklanega v bližini njegovega stanovanja. Imel je rano v srce njegov lastni nož pa je ležal poleg desne roke. Ker je Judež v pijanosti večkrat pravil, da bi se najraje zaklal, in ker rana sama govori za lastno poškodbo, končal je pijanček Judež po lastni krivdi zapustivši 5 otrok.

Dne 7. t. m. je umrl v Cerkljah na Dolenjskem ondodni trgovec Janez Vahčič po mučni bolezni na jetrih. Bil je predsednik cerkvenega konku-rencnega sklada, toda ni mu bilo sojeno doživeti blagoslovljenje novozgrajene cerkve.

Slovenske novice.

Štajersko.

— **Za pogorelce v Radmerju** sprejema uredništvo „Domovine“ dobrodelne darove ter bode imena darovalcev v vsakem listu objavljalo. Obračamo se na slavno občinstvo s prošnjo naj vsakdo po svoji moči pomaga nesrečnim Radmerčanom. Pokažimo z dejanjem, da smo si bratje v sreči in posebno v nesreči.

— **„Slovenec“** od 10. t. m. daje „Domovini“ ta-le svet: „Ne smete več iskati škandalov po farovžih ne nazivajte katoliški shod „humbug“. — „Domovini“ je bilo in ostane neporušno načelo, ne utikati se v privatno življenje nikogar, tega se je naš list držal vedno do sedaj in se bode v bodoče. Zato pozivljamo „Slovenca“ naj bode tako pošten in naj citira naše besede, kje in kedaj smo iskali škandalov po farovžih in kazali na nje? Kedaj smo nazvali katoliški shod „humbug“? Če „Slovenec“ tega ne dokaže, potem naj si pač sam označi svoje vedenje s primernim epitetom, mi le konstatujemo, da se v družbi dostojnih ljudi kaj takega ne dogaja!

— **Na okoliški deski šoli v Celju** vrši se vpisovanje novincev in drugih šolarjev dne 16., 17. in 18. t. m. od 8. do 11. ure popoldne v šolski pisarni: Nove ulice št. 9. — Oficialen pričetek šol. leta 1906/7 v torek 18. septembra t. l. s sv. mašo ob 7. uri zjutraj v mestni župni cerkvi.

Šolsko vodstvo.

— **„Mladoslovenec“ in Južnoštajerska hranilnica v Celju.** Izišla je prva številka novega časnika pod imenom „Mladoslovenec“ in prinesla tudi naznanilo Južnoštajerske hranilnice, kakor ga prinaša od časa do časa tudi „Domovina“. Mariborskim „Südösterreich. Stimmen“, ki se temu čudijo, bodi povedano, da Južnoštajerska hranilnica, kakor smo izvedeli, ni pri „Mladoslovencu“ naročila onega inserata, da s tem listom ni v nikakoršno zvezo stopila in da je „Mladoslovenec“ objavil oni inserat brez prejšnjega vedenja hranilnice.

— **Legar v celjski bolnišnici** je vzel drugo usmiljeno sestro Kolumbano Terezijo Šolinc, katera je bila 11. t. m. z navadno slovesnostjo pokopana.

— **Kupčija s hmeljem** je prišla na slabše cene. Dajejo svoj pridelek manjši posestniki po 2 K, čuli smo celo da samó za 1 K 40 vin, meterski stot. Ob začetku spravljanja je bila cena 3 K.

— **V Škofji vasi** se je vršila soboto volitev župana. Izvoljen je Martin Vrečko iz Arclina. Želimo novoizvoljenemu narodnemu županu mnogo uspeha v prid naše občine.

Novacerkev pri Vojniku.

Dolgo, dolgo časa že ni bilo ničesar slišati iz našega kraja, brez življenja, brez napredka smo životarili že leta in leta, ker ni bilo nikogar, ki bi se potrudil, ki bi se malo pobrigal za naše ljudstvo. Imamo pri nas sicer kulno društvo, a ono je — težko nam je priznati — žal samo na papirju. Pretečena nedelja pa je bila za nas vesel naroden praznik. Zbrala se je naša delavna in vesela mladina ter nam je s svojim nastopom, s svojo lepo prireditvijo glasno povedala, da hoče narодно-društveno živeti, da mrzi našo nedelavnost in zaspanost. Slavnostni govornik g. visokošolec J. Prekoršek iz Vojnika je govoril o pomenu kulturnih društev za povzdigo ljudske obrazbe in bičal z živimi besedami naše narodne grehe, ki nas tlačijo v tlo, ki nas delajo sužnje na lastni zemlji. — Videli smo naše ljudstvo s takim zanimanjem je sledilo besedam govornikovim, skupno smo se veselili ob glasih slovenske pesmi in se navduševali za naše narodne svetinje. Prihitej je k nam tudi g. dr. Gosak iz Celja. Bodi na tem mestu njemu in našim ljubim sosedom iz Vojnika izrečena zahvala za trud in pomoč. Po večletnem spanju je storjen zopet korak naprej. Vsa čast naši mladini, le vrlo, ustrajno in neustrašeno dalje po tej poti, ki pelje do napredka!

Iz Št. Jurja ob juž. žel. V nedeljo, dne 16. t. m. popoldne ob pol 4. uri se vrši v prostorih g. J. Nendlna zborovanje v svrhu ustanovitve podružnice c. kr. kmet. družbe, na katero zborovanje se vabijo tudi kmetje iz Dramelj, Kalobja in Slivnice. Nadejati se je velike udeležbe vseh onih, ki so vneti za napredek kmetijstva. Pridite vsi, katerim je na srcu kmetijska stvar. Dve kmetje na delo! Kajti družbo moramo vzdrževati in brez podružnice nimamo ničesar.

Iz Št. Oja pri Velenju. Dne 2. kimovca je obhajalo tukajšno bralno društvo obletnico svojega obstanke. Ob tej priliki se je priredila veselica, ki je v kljub najrazličnejšim nepravilnostim pričakovano dobro uspela. Došlo je mnogobrojno število slavnih gostov iz Šošanja, Velenja, Št. Andraža, Ponkve, Dobrne in drugod. Uprizorila se je igra „Jeza nad petelinom in kes“. Igralo se je izvrstno; gospodinja Vládka, njene dekletke in Katra so častno rešile svoje vloge in nastopile s takšno eleganco, da bi se z njimi lahko postavljali vsaki reči oder. Vsa čast in hvala jim, zlasti če se upošteva, da so imele samo tri dni časa se izvežbati. Po igri se je razvila jako živahna zabava, h kateri ste pripomogli zlasti slavna šoštanjka godba in pristna vinska kapljica. Slavno bralno društvo pa sme biti ponosno na izvrsten uspeh.

V Šmartnem na Paki priredi v nedeljo, dne 16. t. m. prostovoljna požarna bramba povodom blagoslovljenja šrambe gasilnega orodja veselico. — Sprejem gostov ob 3. uri, blagoslovljenje ob pol 4. uri popoldne in potem veselica v znani stari gostilni gosp. Jan Bizjaka v Šmartnem. Prosto zabavo s srečolovom podpirala bode domača godba. Za točno in dobro postrežbo bode poskrbljeno. — Ustopenina prosta. Na mnogobrojni obisk vabi vljudno in kliče „V nedeljo na Paki!“ odbor.

Iz Mozirja. „Pomoč pogorelcem“. V prid pogorelcem v Radmirju priredi na prostem veliko ljudsko veselico Savinski Sokol s sodelovanjem vseh narodnih društev iz gornje Savinjske doline, na Ljubnem v nedeljo dne 16. septembra t. l. Spored: 1. Koncert proizvaja popolna Šoštanjka narodna godba. 2. Petje, nastopajo razna pevska društva. 3. Telovadba. 4. Prosta

zabava. Začetek točno ob 3. uri popoldne. Vstopnina prosta. Za mnogobrojno udeležbo vas prosi in vabi pripravljalni odbor.

V slučaju slabega vremena se vrši veselica prihodnjo nedeljo. NB. Za pogorcele v Radmirju je poslal g. Anton Cvenkel veletržec in veleposestnik v Št. Petru v Sav. dolini 20 K in slav. pevsko društvo po g. Ant. Stergarju v Braslovčah 10 K. V imenu pogorcev presrečna hvala in Na zdar! Dal Bog več posnemalcev. Slavno občinstvo in rodoljube opozarjamo in prosimo, da se vsa jedila, pijača in dobitki pošljejo direktno na Ljubno in sicer v nedeljo zjutraj kar se bode vse v paviljone razdelilo. Nadejamo se vsestranske agitacije in udeležbe. Slavnostni prostor bode okrašen in acetylenka razsvetljava, poskrbljeno je, da bode vsak udeleženec našel dovolj zabave, kajti kaj se bode vse vidlo moramo za danes molčati. Toraj pomagajmo nesrečnim sirotam, katere potrebujejo nujne pomoči.

I. izkaz darov za pogorcele v Radmirju v Savinjski dolini.

1. C. kr. okrajni glavar v Mozirju, g. Supančič 10 K. 2. Č. g. Gregor Dupelnik, župnik ksaverijanski 40 K. 3. Gosp. Josip Terčak, nadučitelj ksaverijanski 10 K. 4. Nabrani denar za radmirsko „lepo nedeljo“, ki pa je vsled slabega vremena izostala 40 K. 5. Iz uradne blagajne (Amtspauschale) po slav. c. kr. ekspozituri v Mozirju 110 K. 6. Josip Zdolšek, c. kr. sodnijski pristav v Gornjem gradu 20 K. 7. Franc Slatinšek, posestnik in krčmar 50 K. 8. Franc Juvanc, župan ljubenski 10 K. Skupaj 280 K. Vsem blagim darovalcem se v imenu ubogih pogorcev v Radmirju najpristrčnejše zahvaljujemo. Bog plati!

Odbor za pogorcele v Radmirju.
Josip Terčak, Gregor Dupelnik,
nadučitelj, župnik.

Ignacij Strmecki,
učitelj.

Trboveljski krajni šolski svet prav vljudno poprašamo, kako je vendar mogoče, da vidimo na ljudski šoli na Vodah samonemški napis!

Politično društvo „Sava“ v Brežicah priredi javno politično zborovanje v Artičah v krčmi gosp. Josipa Klemenčič h. št. 7, v nedeljo, dne 16. septembra 1906 popoldne ob 3. uri. Dnevni red: 1. Splošni notranje politični položaj, poroča g. drž. poslanec dr. Anton Korošec. 2. O kmečkih težnjah s posebnim ozirom na naš okraj, govori g. dež. posl. dr. Fran Jankovič. 3. O narodni zavednosti, zlasti pri volitvah, govori predsednik društva č. g. Josip Potovšek. 4. Slučajnosti. Zavedni Slovenci pridite mnogobrojno!

Odbor.

Drago kopanje. Franc Ivančević od Brežic doma, se je v potoku Medveščaku pri Zagrebu kopal. Obleko je pustil na obrežju. Ko se je okopal in oblekel, je zapazil, da mu je neznan tat ukradel telovnik, v katerem je bilo 600 kron denarja in srebrna ura vredna 36 kron.

Ragozniški fantje prirede v prid bralnega društva kot osnoveleži istega dne 16. septembra v prostorih g. Bračiča v Novi vasi pri Ptujju veselico s sledečim sporedom: 1. „Razstrešenca“, burka v enem dejanju, 2. šaljiva pošta in konfeti, 3. pri prosti zabavi različni šaljivi prizori, ter igra godba desetih mož, petje in zvečer ples na prostem. Vstop po poljubnosti. V slučaju slabega vremena se veselica vrši dne 23. septembra t. l.

Hardek pri Ormožu. Prostovoljno gasilno društvo za ormoško okolico s sedežem v Hardeku praznuje v nedeljo, dne 16. septembra t. l. skromno svojo de-

setletnico. Isto se udeleži pozne sv. maše ob 10. uri dopoldne v paradi ter ima potem slavnostni občni zbor pri g. načelniku Mart. Staniču. Popoldne ob pol 4. uri na vrtu gosp. Šimena Kandriča na Lenti društvena zabava z godbo in petjem. Bratska sosedna društva, podporniki in prijatelji društva, kakor častni in redni člani društva z obitelji se k udeležbi najvljudneje vabijo. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Slavnost se vrši pri vsakem vremenu. Za odbor:

Martin Stanič, Anton Porekar,
načelnik, tajnik.

Na Humu pri Ormožu umrl je pretečeni teden po dolgotrajni in zelo mučni bolezni (vsled opekline) g. Ivan Podgorelec po domače Merzel, posestnik zemljišč in kamnolomov itd., ki je bil daleč na okoli znan in priljubljen. V nedeljo je bil lep pogreb in ga je kot bivšega nekdanjega člana k večnemu počitku spremilo tudi gasilno društvo za ormoško okolico z godbo. Zapustil je 4 še majhne otroke. N. v m. p.

Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru ne bo imelo tombole v nedeljo dne 16. septembra t. l. — kakor je že bilo naznanjeno — ampak v ponedeljek dne 17. sept. t. l. se vrši občni zbor v gostilni g. Fr. Seršena ob 7. uri zvečer z običajnim vsopredom.

Slovenska posest v Ptujju. Slovenski trgovec g. Mohorič v Ptujju je kupil hišo v Gosposki ulici, v kateri stanuje mesar Berghaus. Nemci se zaradi tega grozno hudujejo. Pa ne pomaga nič!

Občno bojno društvo v Ptujju je imenovalo svojim častnim članom gospoda Frana Kočvar, dež. poslanca, g. Josipa Šinko, župana; g. dr. Josipa Špešič, zdravnika; g. Matija Vargason, posestnika in načelnika veteranskega društva in g. Jakoba Zadravec, lastnika paromlina — vsi v Središču in jim v to svrhu po deputaciji izročilo krasno izdelane diplome.

Na dobro obiskanem shodu slovenskega katoliškega društva za Slov. Bistrico in okolico dne 6. septembra 1906 so govorili o volilni reformi dr. Brejc, dr. Dimnik in socijalni demokrat Novak. Resolucija, predlagana od dr. Dimnika, se je sprejela soglasno, v kolikor soglašajo z resolucijo, sprejeto na zaupnem shodu v Mariboru. Za nezaupnico slov. zastopnikom v volilnem odseku je glasovalo 49 zborovalcev, 42 proti. Mnogo se jih je glasovanja vzdržalo. Proti nezaupnici je govoril župnik Medved, za njo iur. Ašič, iur. Železnik in dr. Dimnik.

Dr. Brejceve govor je bil zelo znamenit. Zahteval je, da se poslanci „Slov. Zveze“ združijo z liberalci in delajo na to, da se vstvarita dva mestna mandata za Kranjsko. Ako „Slov. ljud. stranka“ ne prinese te žrtve, treba je proti nji ustanoviti in organizirati stranko, ki bi imela glavno oporo v koroških in štajerskih Slovencih.

Na shodu so bile sprejete nastopne resolucije:

I.

Slovesno izjavljamo, da smo za občno, tajno, direktno, enako volilno pravico, kateri podlaga bodi edino število prebivalstva.

II.

Zbrani zaupniki izrekamo najiskrenejše simpatije koroškim Slovencem ob njihovi težavni in neustrašeni borbi zoper gorostasne krivice, katere jim prizadeva v volilnem odseku sprejeti načrt volilne reforme, in obsojamo osebne napade kranjskega časopisja na nesebično in neustrašene voditelje koroških Slovencev.

III.

Živo obžalujemo, da slovenski za-

stopniki v volilnem odseku niso postopali ne glede na domače strankarstvo strogo po enotno dogovorjenem programu ter da „Slovanska zveza“ ni niti po svojem načelniku niti s klubovimi sklepi primerno podpirala zahtev koroških in štajerskih Slovencev ter izrekamo slovenskim zastopnikom v volilnem odseku nezaupnico.

IV.

Zahtevamo, da se izločijo slovenske občine Dedonci, Potrna, Plitrički vrh, Žetince, Slovenska gorca in Zenkovci iz radgonskega ter občine Ščavnica, Dražen vrh in Velka iz cmureškega okraja, katere so se v seji 12. julija 1906 izločile iz slovenskega volilnega okraja št. 23 ter da se pridenejo temu slov. volilnemu okolišu.

Protestujemo nadalje proti krivični razdelitvi mestnih in tržkih mandatov, samostojni ustanovitvi mariborskega mandata ter priklapljenju slovenskih krajev k lipniškemu volilnemu okolišu.

V.

Najodločneje protestujemo proti temu, da bi se razdelitev volilnih okolišč smelo v prihodnje le z $\frac{2}{3}$ večino izpremeniti.

VI.

Slovenske poslance pozivljamo, da z vsemi sredstvi skušajo popraviti na Koroškem in Štajerskem v teh volilnih zadevah storjene krivice ter da se v namen, če treba, poslužijo tudi obstrukcije, in jih pozivljamo, da se v tej za ves narod važni zadevi združijo.

Pripravljalni odbor „Mariborskega Sokola“ in pevsko in bralno društvo „Maribor“ priredita dne 16. septembra na vrtu, oziroma v veliki dvorani „Narodnega doma“ ob vsakem vremenu veselico. Na sporedu je telovadba marib. telovadcev (proste vaje in na orodju), petje društva „Maribor“. Pri veselici sodeluje „Narodna godba“ iz Slov. Bistrice. Začetek ob 3. uri popoldne. K obini udeležbi vabita odbor.

Dramatični odsek „Slovenske čitalnice“ ter „Bralnega društva“ v Mariboru je sklenil otvoriti dramatično šolo. Ker se prva gledališka igra namerava uprizoriti že v sredini mesca vinotoka, se prosijo dame in gospodje, ki želijo pri gledaliških igrah sodelovati, da blagovolijo naznaniti svoj pristop najdalje do 18. t. m. „Slovanski čitalnici“, oziroma „Bralnemu in pevskega društva“ v Mariboru.

Dva Žida so aretovali v Mariboru, ker sta prodajala slabo preležano blago za drag denar. Opeharila sta pri tem več strank. Tudi pri nas po kmetih se ti ljudje vedno potikajo in ponujajo toliko časa, da prodado. Žalibog, da se ljudje dajo še vedno pregovoriti. Ne pomislijo pa, da jud prodaja blago, ki je ostalo po prodajalnah in katerega nihče ni hotel kupiti.

Zadušil se je v Mariboru 79 letni steklar Anton Fetz. Zvečer je v spalnici prižgal luč in gorečo užgalico po neprevidnosti vrgel za posteljo, ki je začela po malem goreti, česar pa Fetz ni opazil, ampak se vlegel v posteljo in zaspal. Šele ko je dobil opekline po nogah, se je zbudil. Vsled nastalega dima je bil tako omamljen, da ni mogel iz sobe. Našli so ga sklonjenega ob postelji vsega opečenega.

Shod davčnih uradnikov, kateri se vrši v nedeljo, dne 16. t. m. v Gradcu, obeta postati velikega pomena. Slovenski tovariši, pohitimo ta dan, oziroma že na predvečer v Gradec, da nam ne bodo nemški kolegi očitali brezbriznost za naše stanovske razmere.

Smešna nemška užaljenost. Graški časopisi so zbesneli, ker je

neko železniško ravnateljstvo na Češkem zapisalo na neko legitimacijo poleg imena Leoben tudi „Lubno“. Nemška užaljenost zaradi tega je smešna. Imena „Lubno“ si niso skovali Čehi, temveč je bilo ime prvotno slovensko, ker so naselbino ustanovili Slovenci. Dr. Muchar ni mogel v starih zapiskih najti drugega imena kakor Liubina = Ljubina = Ljubino = Ljubno. Od tod šele so si pozneje Nemci skovali svoje ime Leoben, kakor je sploh vsem krajevnim imenom na Zgornjem in Srednjem Štajerskem slovenska korenina. Ko bi ti nemški petelin čitali vsaj svoje zgodovinarje, bi se tako ne smešili.

— Cesar je šel zopet v Ischl. Katar na katerem cesar trpi ni nič hudega, le iz previdnosti in da se ga hitreje iznebi, svetuje zdravnik to premeno zraka.

— Zdravišče za častnike, ki so oboleli na pljučih, snuje družba „belega križa“. V ta namen je daroval veleposestnik H. Reininghaus 8000 K. Zdravišče bo stalo visoko v gorah, kakor podobni zavodi v Švici.

Kranjsko.

— Začetek glasbene šole v „Glasbeni Matici“ v Ljubljani. Šolsko leto 1906/7 se prične z vpisovanjem dne 14., 15., 16. in 17. septembra. Redni šolski pouk se pričinja 18. sept. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v raznih instrumentih, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine, v violi, violončeln, kontrabasu in flauti do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v solopetju od začetka do operne in koncertne višine, v vseh znanstveno teoretičnih vedah, ki so za celotno in popolno muzikalično izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrastu in glasbeni zgodovini popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd., končno v praktični kompoziciji vseh glasbenih oblik. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, izobraževati se v orkestralnih ensemble-vajah, katere se vrše redno vsak teden, in v vajah za komorno glasbo. Glasbeno estetične izobrazbe v zborovem petju se učenci uče pri skupnih vajah šolskih zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. — Na zavodu poučuje osem učiteljev. Zavod stoji v administrativnem in disciplinarnem pogledu pod vodstvom šolskega ravnatelja Frana Gerbica, v artističnem pogledu pod vodstvom koncertnega vodje prof. Mateja Hubada. Šolnina znaša za razne predmete od 2 K na polleta do 4 K na mesec, le za solopetje 8 K na mesec. Natančneje se izve iz plakatnih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5. Odbor „Glasbene Matic“.

— Goreč železniški voz. Na gorenjskem vlakcu, ki je te dni pripeljal ob tri četrti na 12 v Ljubljano, se je med Medvodami in Št. Vidom na nekem vozu vnela streha. Potniki so morali prestopiti v drug voz.

— Spomenik Jurija barona Vege bo v nedeljo, dne 16. septembra v Moravčah slovesno odkrit. Spored: Ob 10. uri dopoldne slovesna sv. maša, ki ji sledi odkritje spomenika s slavnostnim govorom, z godbo 27. pešpolka kralj Leopold II. in s petjem.

— Gostilno „Savico“ poleg Bohinjskega jezera je prevzel znani rodoljub g. I. Pavšek, rodom Ljubljčan, kateri zagotavlja, da bode vedno skrbel za pristna domača vina,

dobra jedila, kakor tudi sobe za tuje in ladje za vožnjo po jezernu. Postrežba slovenska! Od te gostilne so najlepši senčnati sprehodi po smrekovem gozdu, krasen je razgled po Bohinjskem, na Julijske alpe, Triglavsko pogorje in zgornjo Bohinjsko dolino, kočo na Kredarici.

— Vsled opeklin umrla. V Cerovcu pri Litiji so pastirji na travniku zanetili ogenj. Pri tem se je 4letna Martina Pograjec tako opekla, da je vsled tega umrla drugi dan.

— Za pogorelee v Desincu pri Črnomlju je cesar daroval 2000 K.

— Kolo težko obloženega voza je šlo čez glavo nekemu otroku v Logatcu, da so možgani kar siknili po cesti. Otrok se je igral na cesti in ga voznik, ki je sedel na vozu, ni opazil. Bil je seveda takoj mrtev.

— Smrt pod zidom. V Studencu pri Postojni so 3. t. m. pogorele 5 gospodarjem hiše. Pri tem je čevljar Jernej Sever delal na pogorišču svojega brata. Kar se je zvrnil nanj s konca hiše podstrešni zid in ga popolnoma zmečkal. Sever je prišel šele pred par meseci domov iz Amerike.

— Bik zbesnel. Jožefu Kozeljnu na Klanec pri Hujah na Gorenjskem je zbesnel bik na podu, ko je hotel z njim proso meti. Bik je, kar nena doma poskočil, vrgel gospodarja v kot, zakadil se nanj in ga z rogovi vsega pretiščal. Sin je prihitel očetu na pomoč, pa jo je še bolj skupil. Podivjani bik ga je tako pritisnil, da mu je zlomil nogo nad kolenom.

Primorsko.

— Italo-slovanska liga je izdala v Rimu proglas v katerem pravi, da so Hrvatje, prebivajoči na bregu adrijskega morja spoznali, da je v interesu obeh narodnosti, (italijanske in hrvatske) da živita v prijateljstvu med sabo. Da so se trudili hrvatski in slovenski politiki pridobiti italijanske novinarje, književnike, umetnike in politike za to idejo kar se je deloma tudi posrečilo. Proglas končava z besedami: „Ne trpimo novih izbruhov sovraštva in preganjanja v naših časih kulturnega in humanitarnega napredka in vsakdo naj si bode v svesti, da je zastava italo-slovanske lige, zastava miru in vernosti!“ „Piccolo“ seveda izkorišča žalostne izgrede na Reki in v Zadru, da ščuje kolikor mogoče proti novi ligi in nje nameram. Te ljudi je strast in sovraštvo popolnoma zaslepilo in o spravi nočejo slišati!

— Suša in pomanjkanje vode vlada na Krasu in se slabi nasledki tega poznajo na poljskih pridelkih, zlasti pa po vinogradih, kjer grozdje odpada. Ker je še toča precej pobila, preti Kraševcem veliko pomanjkanje.

— Z drevesa je padel v Št. Ferganu na Goriškem 29letni Franc Dornik, ko je obiral češplje. Pobii se je po glavi, hrbtu in rokah.

— Nogo si je zlomil 23letni Andrej Frandolič v Doberdobu na Goriškem, ko je padel z voza, katerega je vlekel splaseni konj.

— Električni tramvaj v Gorici. V Gorici v kratkem dobe električni tramvaj, ki bo vozil od postaje južne železnice do postaje bohinjske železnice.

— Boj za domovinsko pravico v Gorici. V Gorici se morajo Slovenci naravnost boriti, predno so sprejeti v občino z domovinsko pravico. Pritožbe gredo do upravnega sodišča na Dunaju, kjer goriška občina s svojimi utoki prav imenitno pogori. To se je zgodilo tudi 2. junija, ko je bila mestna občina goriška od upravnega sodišča končno prisiljena sprejeti 39 Slovencev.

Druge slovanske dežele.

— Izgredi proti Sokolom na Reki in v Zadru. Razburjenost se še ni podela. Mestni zbor reški je v posebni seji izrazil ogorčenje nad hrvatskim napadom. Pred in po tej seji je pa italijanska fakinaža razsajala po mestu in razbijala hrvatske table nad hrvatskimi trgovinami in napadala mirne pasante, če je sodila o njih, da so Hrvatje. Italijani so poročali v Italijo, da so Hrvatje oskrunili italijanske grobove na Trsatu. Župan na Sušaku je nato dal pokopališče komisijonelno preiskati. Komisija je konstatirala, da so grobovi nedotaknjeni. Rezultat te preiskave je župan prijavil pismeno italijanskemu ministru vnanjih reči. S takimi sredstvi delujejo ti sinovi „višje kulture“. Res sramotno!

— Požar v Galiciji. Mestece Kozowo je skoro popolnoma pogorelo; 600 ljudi je brez strehe.

— Ruski monopol na žganje je imel do 1. avgusta t. l. 367 in pol milijonov rubljev dohodkov, lansko leto je bilo v tej dobi 316 milijonov dohodkov. Kakor se vidi, revolucija konsumira več žganja! Tudi značilno.

— Na gospodarski razstavi v Zagrebu je ta teden dočasna čebelarstva razstava. Opozorjamo na njo čebelarje.

V soboto, dne 15. t. m. se začne posebna razstava govedi, konjev, prašičev itd. perotnine in kaninčkov. Ta teden se bode predavalo na razstavi: o čiščenju vina na veliko, o uporabi umetnih gnojil, o gospodarskih strojih, bakterijologiji v gospodarstvu, o kuhanju žganja.

— Prva poljedelska zadruga v Bosni in Hercegovini. Bosansko-hercegovinska vlada je odobrila pravila poljedelske zadruge v Štircih. Zadruga je osnovana na neomejenem poroštvo. Zadrugniki so morali na odobrenje pravil čakati celo leto.

Loterijske številke.

Gradec, 8. septembra 1906: 60, 53, 50, 59, 11, Dunaj, „ „ „ 12, 32, 36, 80, 22.

Salame fine ogrske gld. 1.75; izgnjati zelo prijetljive gld. 1.30; dunajske 86 kr.; bolj fine gld. 1.15 zakila. **Gnjat** à la Praga 1 gld.; brez kosti gld. 1.20 pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr. glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske **klobase**, vel. ena 20 kr. **Slivovka** brinjevec, gld. 1.20 liter pošilja s poštnim povzetjem od 5 kil naprej (107) 11-7

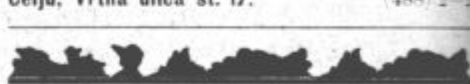
Janko Ev. Sric v Kranju.

Ustanovljena leta 1885. Mnogo priznanj o poslanem blagu. — Kupujem pa vedno

brinjevo olje.

3 meblovane sobe

ana takoj, dve s 15. oktobrom se za oddajo, eventualno s hrabo v Celju, Vrtna ulica št. 17. (488) 2-2

Sprejme se takoj dobra

Kuharica

ki bi tudi spretno in pošteno vodila gospodinstvo v večji pekovski in gostilničarski od Naslov pri upravnistvu „Domovine“ (487) 32

Sprejme se 1. oktobra t. l.

izprašan mašinist

ki je ob enem kjučavničar. Prednost imajo prosilci, ki so že delali v kaki opekarni. Ponudbe s prepisi spričeval naj se pošljejo na

„Tovarno za glinske izdelke“, Rače, Štajerska (483) 3-3

Šolske torbe, taške, jermene, škatle, dalje kličke, denarnice, in vsakovrstno usnjarsko blago se dobi najbolje pri **P. Kostič-u v Celju.**

Zvezna

se priporoča velečastiti duhovščini, slavnemu učitelstvu, pisateljem in p. n. občinstvu za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmoderneje oblike. — Ker je bogato založena z najmodernejšimi črkami in okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, lahko izvršuje največja dela v vsaki množini in v kratkem času okusno in ceno. — V zalogi ima in tiska v več barvah izdelane krasne

diplome. — Dalje: uradne tiskovine, kuverte, račune, pismene papirje, vizitke, cenike, etikete, bolete, brošure, časopise, knjige, cirkularje, lepake, opomine, vabila, podobice, spovedne listke, razglednice, hranilne in zadrugne knjižice, poročna naznanila, molitvenike, mrtvaška naznanila, ter sploh vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari. **Zvezna knjigovoznica** se priporoča velečastiti duhovščini, slavnemu učitelstvu, župnijskim in občinskim uradom, krajnim šolskim svetom, posojilnicam ter cenj. p. n. občinstvu, pisateljem za vezavo vsakovrstnih knjig v priznano trpežni

cenah. Vzorci na razpolago. — Vezava različnih liturgičnih knjig, kakor „Missale Romanum“ itd. — Istotako se vežejo zapisniki za posojilnice, hranilnice, občinske, župnijske, šolske in druge urade najtrpežneje v usuje in gradl ter se lahko odpirajo; izdeljuje tudi fascikle za dolžna pisma, pristopne liste, menice itd. Posebno se priporoča slavnim bralnim društvom, čitalnicam, šolskim in drugim knjižnicam za vezavo knjižničnih knjig, katera se solidno in trpežno izvršujejo; pri večjih naročilih naenkrat primeren popust. — Vezava prirostitih kakor tudi finejših molitvenikov. — Sprejema vsakovrstna galantezijska dela, priprosta kakor tudi najfinejša. Ker je opremljena z najraznovrstnejšimi in najmodernejšimi stroji, okraski in drugim orodjem, izvršuje vsa dela kar najhitreje in solidno po zmernih cenah. — Vse pošiljave in naročila je naslavljati le: **Zvezna knjigovoznica v Celju.**

tiskarna

v Celju

PRAKTIČNI IN ZOBOZDRAVNIK

DR. JANKO SERNEC

se je vrnil ter ordinuje v Narodnem domu od 8.—10. ure dop. in od 2.—4. ure pop. Zobozdravniške ordinacije od 8.—12. ure dop. in od 2.—5. ure pop. Ob nedeljah in praznikih samo dopoldne.